

Dosarul nr. 2rac-290/22
2-18195443-01-2rac-21122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Aliona Donos

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, reprezentată de administratorul procesului de insolabilitate, Oleg Bunescu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alextehagro” împotriva Întreprinderii de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și

acțiunea reconvențională depusă de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alextehagro” și Tudor Ungureanu, intervenienți accesorii Instituția Publică „Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău” și Agenția Proprietății Publice cu privire la constatarea nulității contractului de prestare a serviciilor, facturilor fiscale și actelor de primire-predare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alextehagro”, casată hotărârea din 21 februarie 2022 a Judecătoria Chișinău sediul Centru în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alextehagro”, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alextehagro”,

c o n s t a t ă :

La 03 octombrie 2018, SRL „Alextehagro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere (f. d. 3-4 vol. I) și a cheltuielilor de judecată.

În motivare, a indicat că potrivit contractului de prestări servicii de defrișare nr. 2d/16 din 05 august 2016, încheiat între SRL „Alextehagro” (prestator) și ÎS

„Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” (beneficiar), prestatorul și-a asumat obligația de a presta beneficiarului lucrări de defrișare a viței de vie, conform pct. 1.1 (a) din contractul menționat.

În baza pct. 1.3 din contract, beneficiarul va achita serviciile de defrișare a viței de vie cu suprafața de 218,78 ha și pregătirea terenului pentru arat în sumă de 7000 de lei, inclusiv TVA pentru un hectar.

În rezultatul realizării raporturilor contractuale de prestare a serviciilor de defrișare, SRL „Alextehagro” a executat calitativ, în termen și în volum deplin, lucrările de defrișare.

A menționat că, în confirmarea executării lucrărilor, de către ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” au fost întocmite și eliberate acte de predare-primire a serviciilor prestate, prin care beneficiarul a calculat de sine stătător și a confirmat prestarea serviciilor de către SRL „Alextehagro” în volum de 151 000 de lei și a contrasemnat facturile fiscale prezentate.

A precizat că, conform situației la 21 septembrie 2018, datoria ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” față de SRL „Alextehagro”, constituie 151 000 de lei.

Suma menționată reiese din actele fiscale anexate la cerere și procesul-verbal al decontărilor reciproce prezentat ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, prin care se reflectă facturile semnate și plățile realizate.

A relatat reclamanta că a încercat să soluționeze conflictul apărut pe cale amiabilă, dar la fiecare reclamație ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” prezenta răspunsuri ce contravin prevederilor contractului.

La fel, a considerat că în temeiul art. 617 Cod civil, debitorul urmează a fi obligat la plata dobânzii de întârziere în mărime de 41 671,86 de lei pentru perioada 01 ianuarie 2017-21 septembrie 2018.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 9, 512, 575 alin. (2), 617 Cod civil, art. 5 alin. (1), 29, 35, 86, 116 Cod de procedură civilă.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” în beneficiul SRL „Alextehagro” a datoriei în mărime de 151 000 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 41 671,86 DE lei.

La 25 iunie 2019, ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a depus acțiune reconvențională împotriva SRL „Alextehagro” și Tudor Ungureanu, intervenient accesoriu IP „Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău” și Agenția Proprietății Publice cu privire la constatarea nulității contractului de prestare a serviciilor, facturilor fiscale și actelor de primire-predare (f. d. 64-66 vol. I).

În motivare, ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a indicat că cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alextehagro” este întemeiată pe un fapt ilicit/delict, care rezultă din săvârșirea infracțiunii, urmărește scopul de îmbogățire fără justă cauză și urmează a fi respinsă.

A comunicat că prin sentința din 24 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, menținută prin decizia din 06 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, pârâțul Ungureanu Tudor (administratorul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”) a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2), 44 și 325

alin. (3) lit. a), 42 alin. (2), 44 și 325 alin. (3) lit. a), 42 alin. (2), 45 și 326 alin.(3) lit. a), 26, 196 alin. (4) lit. a) Cod penal cu aplicarea art. 81 alin. (2) Cod penal.

A menționat că prin fapt ilicit (delict) pârâțul Tudor Ungureanu a fost numit în funcția de administrator al ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, în baza actelor juridice (ordinul de numire în funcție, contractul de exercitare a funcției de administrator) care sunt lovite de nulitatea absolută.

Astfel, în baza actelor juridice nule, a fost încheiat contractul de prestări servicii de defrișare nr. 2d/16 din 05 august 2016 încheiat între SRL „Alextehagro” (prestator) și ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” (beneficiar), pentru a efectua lucrări de defrișare a viței de vie, plantații cu suprafața de 218,78 ha și pregătirea terenului pentru arat la prețul de 7 000 de lei pentru un hectar, inclusiv TVA.

A remarcat că contractul de prestări servicii de defrișare nr. 2d/16 din 05 august 2016, din partea SRL „Alextehagro”, este semnat de Tudor Ungureanu, care este rudă apropiată (moșul) lui Tudor Ungureanu care a semnat contractul din partea ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, respectiv, și sub acest aspect este un contract abuziv, contrar legii, ce cade sub incidența nulității absolute a actelor juridice și a tuturor actelor ce rezultă din realizarea acestei tranzacții.

La fel, a accentuat că nici ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, reprezentată de administratorul Tudor Ungureanu și nici SRL „Alextehagro”, reprezentată de administratorul Tudor Ungureanu, nu au dispus de autorizația de defrișare eliberată în ordinea și modul prevăzut de lege, prin urmare, nu au respectat prevederile legislației la efectuarea lucrărilor de defrișare, au defrișat plantații agricole ce aparțineau altei persoane juridice IP CEVVC și/ sau ÎS CNVVC. Respectiv toate acțiunile efectuate în acest sens sunt ilegale și abuzive.

În facturile fiscale nr. JB4440714 din 03 octombrie 2016, nr. JB4440715 din 25 octombrie 2016 și actele de predare-primire din 03 octombrie 2016 și 25 octombrie 2016 a fost indicat drept lucrări „servicii de defrișare livadă 8 ha”, însă, aceste servicii nu au fost contractate de ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

De asemenea, în ce privește factura fiscală nr. EUH000098831 din 15 august 2016, aceasta se referă la terenul agricol defrișat ce se află în gestiunea IP „Centrul de Excelență Viticultură și Vinificație din Chișinău” și/sau ÎS CNVVC, care de asemenea a fost defrișat în lipsa autorizației de defrișare, ce constituie un delict, fapt ilicit.

Serviciile de defrișare potrivit facturii fiscale nr. JB4440717 din 15 decembrie 2016 și actul de predare-primire din 15 decembrie 2016, în care se indică servicii de defrișare vița de vie 11 ha, nu au fost executate integral.

Astfel, aceste obligațiuni de defrișare și pregătire a terenului pentru arat nu au fost executate, respectiv, nici plata pentru lucrările ce nu au fost efectuate nu poate fi încasată, fapt confirmat și prin procesul-verbal nr. 29/17-1 din 27 noiembrie 2017 al Comisiei de verificare a îndeplinirii obligațiilor contractuale asumate de agenții economici SRL „Consantrans” și SRL „Alextehagro”, prin care comisia a constatat că SRL „Alextehagro” nu a executat obligațiile asumate și nu este îndreptățită de a solicita plata pentru serviciile ce le-a efectuat și/sau pentru serviciile efectuate în beneficiul altui agent economic.

Astfel, în urma constatărilor pe teren, comisia a decis:

- SRL „Alextehagro” nu și-a îndeplinit integral obligațiunile asumate prin contractul de prestare a serviciilor nr. 2d/16 din 05 august 2016 în privința lucrărilor efectuate pe terenul agricol cu numărul cadastral 3153201004. Lucrările au fost executate în proporție de 30 %.
- Factura fiscală nr. JB4440717 din 15 decembrie 2016 și actul de predare primire nr. JB4440717 din 15 decembrie 2016, semnate de administratorul întreprinderii, după confirmarea efectuării lucrărilor facturate de către agronomul-șef al întreprinderii Vasile Vartic, nu reflectă situația reală de pe teren a lucrărilor executate și trebuie contestate.
- A recomanda conducerii întreprinderii să adreseze companiei SRL „Alextehagro” o reclamație privind neexecutarea integrală a obligațiunilor contractuale asumate și să solicite companiei SRL „Alextehagro” să evacueze de pe teren resturile de la defrișare (butuci tăiați de viță de vie, pământ, sârmă, bucăți de stâlpi, etc.) și să niveleze terenul și să-l predea pregătit pentru arat.
- SRL „Alextehagro” nu și-a îndeplinit integral obligațiunile asumate prin contractul de prestare a serviciilor nr. 2d/16 din 05 august 2016 în privința lucrărilor efectuate pe terenul agricol cu numărul cadastral 3153209002.
- Factura fiscală nr. JB4440714 din 03 octombrie 2016 și actul de predare-primire nr. JB4440717 din 03 octombrie 2016, semnate de fostul administrator al întreprinderii Tudor Ungureanu, nu reflectă situația reală de pe teren a lucrărilor executate și trebuie contestate.
- Factura fiscală nr. JB4440715 din 25 octombrie 2016 și actul de predare-primire nr. JB4440715 din 25 octombrie 2016, semnate de fostul administrator al întreprinderii Tudor Ungureanu, nu reflectă situația reală de pe teren a lucrărilor executate și trebuie contestate.
- A recomanda conducerii întreprinderii să adreseze companiei SRL „Alextehagro” o reclamație privind neexecutarea integrală a obligațiunilor contractuale asumate și să solicite companiei SRL „Alextehagro” să elibereze terenul de cioturile și rădăcinile de pomi rămase, să niveleze terenul și să-l predea pregătit pentru arat.
- SRL „Alextehagro” a defrișat terenurile agricole cu livezi de meri și pruni, care nu se aflau în gestiunea întreprinderii la data efectuării lucrărilor de defrișare și nici după această dată factura fiscală nr. EUH000098831 din 15 august 2016, semnată de fostul administrator al întreprinderii Tudor Ungureanu, nu trebuia să fie acceptată din considerentul că terenul agricol defrișat nu aparține întreprinderii.
- A recomanda conducerii întreprinderii să adreseze companiei SRL „Alextehagro” o reclamație privind emiterea nejustificată a facturii fiscale pentru serviciile de defrișare a terenului agricol dat cu solicitarea de anulare a facturii fiscale respective și de restituire a banilor achitați.

La 24 noiembrie 2017, ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a înaintat pretenția prealabilă nr. 228 din 24 noiembrie 2017, însă până în prezent, aceasta a rămas nesoluționată și respectiv din vina SRL „Alextehagro”, ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nu este în posibilitatea de a utiliza terenurile și de a efectua careva lucrări agricole, fiindu-i cauzate prejudicii materiale, deoarece mijloacele bănești au fost încasate, dar de fapt lucrările nu au fost efectuate.

Pretenția prealabilă a fost recepționată de SRL „Alextehagro”, la 05 decembrie 2017 și a rămas fără soluționare.

Potrivit scrisorii de răspuns nr. 15/2-492 din 26 septembrie 2016 eliberată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, casarea și defrișarea plantațiilor perene se efectuează în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de casare și defrișare a plantațiilor perene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 705 din 20 octombrie 1995, contrar căreia au fost efectuate unele lucrări.

Din răspunsul nr. 02/1-24/204 din 19 martie 2019 al Primarului Comunei Stăuceni, V. Sîtnic, rezultă că Consiliul comunal Stăuceni nu a adoptat careva decizii, iar primarul localității nu a emis careva dispoziții în perioada anului 2016 cu privire la casarea și defrișarea de către ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a plantațiilor perene viticole și pomicole.

Precizează că la 19.07.2016 prin Ordinul Ministerului, Tudor Ungureanu a fost numit în funcția de administrator-interimar al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, iar conform prevederilor contractului de exercitare a funcției de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nr.20 din 19.07.2016 încheiat dintre Minister și pârâtul-reclamant –p.3.2 lit. a), administratorul interimar al Întreprinderii urma să asigure în condițiile legii administrarea și gestionarea eficientă a bunurilor întreprinderilor, reproducerea lor precum și integritatea patrimoniului transmis în gestiune, fapt ce nu a avut loc, iar mai apoi prin Ordinul Ministerului nr.579-p din 20.10.2016, a fost numit în funcția de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Potrivit prevederilor contractului nr.30 din 21.10.2016 încheiat între fondator, Minister și administratorul ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, pârâtul-reclamant urma să organizeze activitatea financiară și de producție a întreprinderii, urma să asigure îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de statut și cadrul legal. În conformitate cu prevederile p.3.2 lit. a) ale contractului, administratorul întreprinderii urma să asigure în condițiile legii, administrarea și gestionarea eficientă a bunurilor întreprinderii, reproducerea lor precum și integritatea patrimoniului transmis în gestiune, fapt ce de asemenea nu a avut loc.

La 22 noiembrie 2018, Tudor Ungureanu a fost reținut, iar mai apoi arestat preventiv, inclusiv sub arest la domiciliu.

La eliberarea din funcție inclusiv și până în prezent nu a fost încadrat în câmpul muncii la ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Nu a prestat, ci dimpotrivă prin acțiunile sale de gestionare defectuoasă a bunurilor materiale și mijloacelor bănești încredințate lui, de ridicare-primire a mijloacelor bănești din conturile bancare și casa întreprinderii a cauzat prejudicii materiale.

Potrivit p.7.1 al contractului, pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite în contract, părțile răspund potrivit legislației.

Astfel, la 01.12.2016, prin Ordinul Ministerului la demersul procuraturii Anticorupție din 25.11.2016, Tudor Ungureanu a fost suspendat din funcția de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” în temeiul efectuării urmăririi penale și învinuirii acestuia de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(5), 324 alin.(3), 325 alin.(3), 361 alin.(2) lit. b), d) Cod penal.

La 20.02.2017, prin încheierea Judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, nr.14-ij din 11.04.2017, Ordinul Ministerului de suspendare provizorie din funcție a lui Tudor Ungureanu a fost anulat pe motive formale, fără restabilirea acestuia în funcție.

Prin hotărârea Consiliului de administrație al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” din 03.05.2017 în rezultatul examinării mai multor încălcări admise de către Tudor Ungureanu în funcția deținută de administrator al întreprinderii de stat, în conformitate cu prevederile art.24 lit. f) din Statutul ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” aprobat în temeiul Ordinului Ministerului nr.136 din 21.06.2016, precum și în baza demersului Procuraturii Anticorupție despre învinuirea lui Tudor Ungureanu de săvârșirea mai multor infracțiuni, Consiliul de Administrație al Întreprinderii a adus la cunoștința Fondatorului-Ministerului că și-a pierdut încrederea în administratorul Tudor Ungureanu și a propus eliberarea acestuia din funcția de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, prin Ordinul Ministerului nr.330-p din 22.05.2017 în temeiul art.86 alin.(1) lit .k), o), p) din Codul Muncii și pct.8.2 lit. c) din contractul individual de muncă nr.30 din 21.10.2016 încheiat între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, iar Tudor Ungureanu a fost eliberat din funcția de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” începând cu data de 22.05.2017.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 ianuarie 2019, a fost admisă cererea reconvențională a ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” și constatată nulitatea absolută a actelor juridice: a Ordinului nr.376-p din 10.07.2016 și a Ordinului nr.579-p din 20.10.2016 de angajare a lui Tudor Ungureanu în funcția de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” și a contractelor individuale de muncă, nr.20 din 19.07.2016 și nr.30 din 21.10.2016.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 noiembrie 2017, menținută în vigoare prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, Tudor Ungureanu a fost recunoscut culpabil și condamnat pentru săvârșirea acțiunilor ilegale comise împreună și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, de oferire/promitere a bunurilor și mijloacelor bănești pentru angajarea sa în funcția de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Prin urmare, în circumstanțele date, contractul de prestări al serviciilor de defrișare semnat în lipsa autorizației de defrișare de Tudor Ungureanu din numele ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” și SRL ”ALEXTEHAGRO”, inclusiv și facturile fiscale și actele de predare-primire cad sub incidența nulității absolute a actelor juridice art.216, 217 alin.(1), 219 alin.(1) Cod civil.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 21 februarie 2022, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alextehagro”, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, potrivit contractului de prestare a serviciilor de defrișare nr. 2d/16 din 05 august 2016 în cumul cu celelalte înscrisuri administrate la materialele cauzei, prima instanță a constatat că la

încheierea contractului au fost respectate cu strictețe condițiile de validitate cerute de lege pentru încheierea unor astfel de contracte.

Astfel, prima instanță a stabilit că ambele părți și-au manifestat consimțământul întru întocmirea contractului, obiectul și scopul contractului fiind unul licit.

De către prima instanță a fost semnalată o omisiune în sensul prezentării unor înscrisuri ce ar confirma alegațiile ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” cu privire la nulitatea absolută a contractului de prestare a serviciilor de defrișare nr. 2d/16 din 05 august 2016, iar ținând cont că ambele părți au manifestat voința și intenția de a încheia asemenea contract, care întrunește toate elementele obligatorii și necesare, dar alte argumente ce ar răsturna forța coercitivă acestuia nu au fost prezentate, s-a impus concluzia cu privire la necesitatea respingerii pretenției respective ca fiind neîntemeiată.

Totodată, prima instanță a reținut că facturile fiscale din 15 august 2016, 03 octombrie 2016 și 25 octombrie 2016 și actele de primire-predare din 03 octombrie 2016 și 25 octombrie 2016 au fost semnate de către ambele părți contractante, iar semnătura este prima dovada certă a manifestării de voință, intenției și acceptării nașterii raporturilor juridice în urma semnării acestora, însă, circumstanțele invocate precum că aceste servicii nu au fost contractate sau au fost executate necorespunzător nu sunt relevante în sensul declarării nulității contractului, ci țin de neexecutarea obligațiilor sau executarea necorespunzătoare a acestora.

În aceste circumstanțe, prima instanță a ajuns la concluzia că cerința privind declararea nulității absolute a facturilor fiscale și a actelor de primire-predare este una neîntemeiată, pasibilă de a fi respinsă, or actele juridice menționate nu contravin legii, fiind valabile și producând efecte juridice pentru părți.

De asemenea, prima instanță a conchis în favoarea respingerii pretenției formulate de SRL „Alextehagro” privind încasarea din contul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a datoriei în mărime de 151 000 de lei, ca fiind neîntemeiată.

În acest sens, prima instanță a constatat că în conformitate cu pct. 3.5 din contractul de prestare a serviciilor de defrișare, prestatorul (SRL „Alextehagro”) este obligat să prezinte beneficiarului actul de primire-predare a lucrărilor executate și a suprafețelor defrișate, iar conform pct. 3.3, achitarea definitivă va fi efectuată la finisarea lucrărilor.

Prin urmare, părțile contractante au stabilit că doar actul de predare-primire confirmă finisarea lucrărilor și ulterior prezentării acestuia, se face achitarea de către beneficiar către prestator a costului lucrărilor.

Așadar, în contextul în care factura fiscală din 15 august 2016 (potrivit căreia SRL „Alextehagro” a efectuat în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” servicii de defrișare în sumă de 49 000 de lei) nu a fost însoțită de un act de predare-primire, prin care ambele părți contractante ar confirma prestarea și nemijlocit recepționarea serviciilor de defrișare în volumul și modul convenit, prima instanță a considerat că aceasta nu poate fi reținută drept probă pertinentă și concludentă care ar fi demonstrat neexecutarea obligației de către pârâțul-reclamant asumată la încheierea contractului de prestări servicii de defrișare, precum și datoria în mărime de 49 000 de lei.

Pentru justificarea pretenției de încasare a datoriei, partea reclamantă-pârâtă a prezentat, inclusiv și factura fiscală și actul de predare-primire din 03 octombrie 2016, factura fiscală și actul de predare-primire din 25 octombrie 2016 potrivit cărora SRL „Alextehagro” a efectuat în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” servicii de defrișare livadă în sumă de 84 000 de lei și 56 000 de lei (f. d. 15, 16, 17, 18 vol. I).

Prima instanță, analizând facturile fiscale și actele de primire-predare enunțate, a constatat că acestea confirmă prestarea de către SRL „Alextehagro” în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a serviciilor de defrișare livadă, ci nu a serviciilor de defrișare de viță de vie, așa cum prevede contractul vizat în litigiu, și care este temeiul generator de drepturi și obligații.

Pe cale de consecință, facturile fiscale și actele de predare-primire din 03 octombrie 2016 și 25 octombrie 2016, prezentate de SRL „Alextehagro”, potrivit cărora s-au efectuat lucrări de defrișare a livezilor, nu se referă la raportul contractual al părților vizat în litigiul respectiv, și nu reprezintă probe pertinente și concludente care ar demonstra prestarea de către SRL „Alextehagro” în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a serviciilor ce urmează a fi compensate cu suma corespunzătoare.

Totodată, prima instanță a reținut că factura fiscală nr. JB4440717 din 15 decembrie 2016 (f. d. 19 vol. I) și actul de predare-primire din 15 decembrie 2016 (f. d. 20 vol. I), la fel, nu dovedește executarea obligațiilor de către SRL „Alextehagro” în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, or, contrar pct. 1.3. din contractul de prestare a serviciilor de defrișare nr. 2d/16, nu au fost prestate serviciile (defrișarea viței de vie și pregătirea terenului pentru arat) care reprezintă o clauză drept un tot întreg, ce urma a fi respectată.

Mai mult ca atât, în conținutul facturii fiscale nr. JB4440717 din 15 decembrie 2016, a fost depistată o eroare cu privire la datele beneficiarului, și anume, sediul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, fiind indicat nu sediul oficial înregistrat: or. Stăuceni str. Grățiești, ci mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 162, fapt ce trezește dubii cu privire la veridicitatea facturii enunțate.

La fel, s-a menționat că procesul-verbal al decontărilor reciproce între părți, prezentat de SRL „Alextehagro” (f. d. 13), nu este semnat de ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Prima instanță a evidențiat că alte probe/înscrieri ce ar confirma prestarea serviciilor și deținerea datoriei în mărime de 151 000 de lei de către ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, contrar art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu au fost prezentate.

Cu referire la pretenția SRL „Alextehagro” privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 41 671,86 de lei, prima instanță a conchis că respingerea acțiunii inițiale în partea pretenției de bază atrage în mod cert și respingerea solicitărilor cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, or, acestea sunt obligații accesorii și pot fi valorificate și încasate doar odată cu pretenția de bază.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 01 martie 2022, SRL „Alextehagro” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 21 februarie 2022.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, a fost admis apelul declarat de SRL „Alextehagro”, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul

Centru din 21 februarie 2022, în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Alextehagro”, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Alextehagro”.

S-a încasat de la ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” în beneficiul SRL „Alextehagro” suma de 151 000 de lei cu titlu de datorie pentru lucrările executate, suma de 41 671,86 de lei cu titlu de dobânda de întârziere, suma de 4 530 de lei cu titlu de taxă de stat, achitată la examinarea cererii de chemare în judecată, suma de 3 398 de lei cu titlu de taxă de stat, achitată la examinarea cererii de apel, în total suma de 200 599,86 de lei. În rest, hotărârea a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, în susținerea cererii de chemare în judecată, cu privire la pretinsa datorie în mărime de 151 000 de lei pentru lucrările executate, SRL „Alextehagro” a prezentat factura fiscală din 15 august 2016, potrivit căreia SRL „Alextehagro” a efectuat în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, servicii de defrișare în sumă de 49 000 de lei (f. d. 14 vol. I), factura fiscală din 03 octombrie 2016, potrivit căreia SRL „Alextehagro” a efectuat în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, servicii de defrișare livadă în sumă de 84 000 de lei (f. d. 15 vol. I), actul de predare-primire din 03 octombrie 2016, prin care ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a confirmat prestarea serviciilor de defrișare livadă în sumă de 84 000 de lei de către SRL „Alextehagro” (f. d. 16 vol. I), factura fiscală din 25 octombrie 2016, potrivit căreia SRL „Alextehagro” a efectuat în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, servicii de defrișare livadă în sumă de 56 000 de lei (f. d. 17 vol. I), actul de predare-primire din 25 octombrie 2016, prin care ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a confirmat prestarea serviciilor de defrișare livadă în sumă de 56 000 de lei de către SRL „Alextehagro” (f. d. 18 vol. I), factura fiscală nr. JB4440717 din 15 decembrie 2016, potrivit căreia SRL „Alextehagro” a efectuat în beneficiul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, servicii de defrișare a viței de vie în sumă de 77 000 de lei (f. d. 19 vol. I) și actul de predare-primire din 15 decembrie 2016, prin care ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a confirmat prestarea serviciilor de defrișare a viței de vie în sumă de 77 000 de lei de către SRL „Alextehagro” (f. d. 20 vol. I).

Instanța de apel a considerat eronată soluția instanței de fond privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Alextehagro”, or, la materialele cauzei au fost prezentate facturi fiscale, acte de predare-primire a lucrărilor, ceea ce confirmă executarea lucrărilor de defrișare.

Instanța de apel a remarcat că executarea lucrărilor de defrișare se confirmă și prin procesul-verbal nr. 29/17-1 din 27 noiembrie 2017 al ședinței comisiei de verificare a îndeplinirii obligațiilor contractuale asumate de agenții economici SRL „Consantrans” și SRL „Alextehagro” prin contractele de prestare a serviciilor de defrișare încheiate în anul 2016 de fostul administrator al întreprinderii, Tudor Ungureanu și de inspectarea stării terenurilor agricole gestionate de întreprindere defrișate neautorizat de agenții economici respectivi (f. d. 67-69 vol. I).

Potrivit procesului-verbal menționat, comisia a decis că SRL „Alextehagro” nu și-a îndeplinit integral obligațiile asumate prin contractul de prestare a serviciilor nr. 2d/16 din 05 august 2016 în privința lucrărilor efectuate pe terenul

agricol cu numărul cadastral 3153201004. Lucrările au fost executate în proporție de 30 %.

Conform procesului-verbal, comisia a decis a recomanda conducerii întreprinderii să adreseze companiei SRL „Alextehagro” o reclamație privind neexecutarea integrală a obligațiilor contractuale asumate și să solicite companiei SRL „Alextehagro” să evacueze de pe teren resturile de la defrișare, să niveleze terenul și să-l predea pregătit pentru arat.

Instanța de apel a reținut că, aspectele legate de pregătirea terenului pentru arat, conform condițiilor contractului, puteau fi executate de SRL „Alextehagro”, dacă așa o solicitare ar fi parvenit de la conducerea ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, deoarece evacuarea bunurilor defrișate, potrivit pct. 2.2 din contract, era pusă pe seama ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” (beneficiar).

Respectiv, nu putea SRL „Alextehagro” să pregătească pentru lucrările de arat, terenul defrișat, până ce beneficiarul ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nu evacua bunurile defrișate.

Instanța de apel a evidențiat că facturile fiscale, precum și actele de predare-primire sus indicate, până în prezent nu au fost contestate.

Dat fiind faptul că ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, în calitate de beneficiar, nu și-a executat în termen și cu bună-credință obligațiile asumate în temeiul contractului de prestări servicii de defrișare nr. 2d/16 din 05 august 2016, față de SRL „Alextehagro”, în calitate de prestator, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa de la ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” în beneficiul SRL „Alextehagro” suma de 41 671,86 de lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Instanța de apel a constatat că pretențiile formulate de ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” în acțiunea reconvențională și-au pierdut actualitatea, fapt pentru care necesitatea soluționării cererii reconvenționale nominalizate cu privire la constatarea nulității contractului de prestare a serviciilor, a facturilor fiscale și a actelor de primire-predare, a decăzut, succesiv urmând a fi respinsă ca neîntemeiată.

La 14 noiembrie 2022, ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, reprezentată de administratorul procesului de insolvență, Oleg Bunescu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel prin care SRL „Alextehagro” a fost repusă în termenul de apel, casarea deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În susținerea recursului a indicat că, cauza a fost examinată în lipsa participanților la proces, inclusiv a ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, care despre dispozitivul deciziei instanței de apel a aflat la data depunerii recursului, deoarece o copie a deciziei motivate a instanței de apel nu a primit.

A considerat subiectivă, unilaterală, arbitrară și contrară legii concluzia instanței de apel expusă în încheierea de repunere în termen a apelului.

A remarcat că atât prima instanță, cât și instanța de apel erau obligate să suspende procesul în situațiile prevăzute de Legea insolvenței. Or, în conformitate cu prevederile art. 170 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de judecată nu ar fi competentă să judece cauza.

Prin urmare, aceste prevederi legale au fost ignorate de către instanța de judecată.

A evidențiat că actele juridice în temeiul cărora instanța de apel a încasat sumele, sunt fictive, falsificate și cu conținut denaturat, or acestea sunt semnate de persoane interesate, Tudor Ungureanu din partea SRL „Alextehagro” și Tudor Ungureanu din partea ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, care sunt rude apropiate și lucrările la care se face trimitere precum că au fost efectuate nu sunt efectuate, iar cele efectuate au fost făcute pentru un alt agent economic IP „Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău”.

În opinia recurentului instanța de apel nu a cercetat probele și argumentele invocate în apel, ca urmare fiind emisă o decizie, cu interpretarea eronată a legii.

Cu referire la termenul recursului:

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 septembrie 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa electronică a recurenteii, prin intermediul poștei electronice, la 11 noiembrie 2022, circumstanță se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 227 vol. I).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 14 noiembrie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 05 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul prin intermediul poștei electronice, a fost expediată copia recursului declarat de ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, reprezentată de administratorul procesului de insolvență, Oleg Bunescu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f. d. 31-35 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, IP „Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău”, Agenția Proprietății Publice și SRL „Alextehagro” nu și-a manifestat opțiunea de a depune referință.

Examinând temeiurile recursului Completul Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, reprezentată de

administratorul procesului de insolabilitate, Oleg Bunescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Întreprinderea de Stat „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, reprezentată de administratorul procesului de insolabilitate, Oleg Bunescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc